

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до проекту постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження
Порядку здійснення моніторингу геологічного середовища»

1. Мета

Проект постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку здійснення моніторингу геологічного середовища» розроблено на виконання вимог пункту 1.12 Плану організації підготовки проектів актів та виконання інших завдань, необхідних для забезпечення реалізації Закону України від 20 березня 2023 р. № 2973-IX «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо державної системи моніторингу довкілля, інформації про стан довкілля (екологічної інформації) та інформаційного забезпечення управління у сфері довкілля» з метою врегулювання окремих положень моніторингу геологічного середовища, а також удосконалення нормативно-правового регулювання відносин у сфері геологічного вивчення та раціонального використання надр.

2. Обґрунтування необхідності прийняття акта

Верховною Радою України прийнято Закон України від 20 березня 2023 р. № 2973–IX «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо державної системи моніторингу довкілля, інформації про стан довкілля (екологічної інформації) та інформаційного забезпечення управління у сфері довкілля» (далі – Закон), який покликаний на створення та забезпечення функціонування державної системи моніторингу довкілля, вдосконалення правового регулювання інформації про стан довкілля (екологічної інформації) та механізмів забезпечення доступу до неї, визначення правових засад інформаційного забезпечення управління в галузі охорони навколишнього природного середовища.

Згаданим Законом внесено зміни до низки нормативно-правових актів, зокрема і до Водного кодексу України, Закону України «Про державну геологічну службу України», Закону України «Про питну воду та питне водопостачання», Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища».

Так статтею 4¹ Закону України «Про державну геологічну службу» передбачено, що моніторинг геологічного середовища здійснюється державною геологічною службою України в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

Моніторинг геологічного середовища є складовою державної системи моніторингу довкілля.

З метою інформаційного забезпечення прийняття управлінських рішень, забезпечення прозорості даних та обміну інформацією щодо стану геологічного середовища, а також інших інформаційних потреб управління у сфері охорони

та раціонального користування надрами використовуються сучасні інформаційні технології, зокрема автоматизовані інформаційні системи у сфері охорони та раціонального користування надрами.

У межах інформації, що отримується у сфері охорони та раціонального користування надрами і використовується для інформаційних потреб управління в галузі охорони навколишнього природного середовища, у встановленому Кабінетом Міністрів України порядку забезпечується технологічна сумісність та здійснюється інформаційна взаємодія автоматизованих інформаційних систем у сфері охорони та раціонального користування надрами із загальнодержавною екологічною автоматизованою інформаційно-аналітичною системою забезпечення прийняття управлінських рішень та доступу до екологічної інформації та з її мережею.

Разом з тим, Законом не передбачено змін до Кодексу України про надра в частині доповнення його нормою щодо здійснення моніторингу геологічного середовища. Зазначені норми будуть враховані при підготовці проекту змін до Кодексу України про надра.

Враховуючи викладене, з метою забезпечення належного виконання вимог Закону, врегулювання окремих положень моніторингу геологічного середовища, а також удосконалення нормативно-правового регулювання відносин у сфері геологічного вивчення та раціонального використання надр розроблено проект постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку здійснення моніторингу геологічного середовища».

3. Основні положення проекту акта

Проектом постанови пропонується затвердити Порядок здійснення моніторингу геологічного середовища, яким передбачається:

визначити об'єкти моніторингу геологічного середовища, його структуру;
визначити принципи, порядок проведення моніторингу геологічного середовища;

запровадити види та форми результатів моніторингу геологічного середовища, їх оприлюднення.

4. Правові аспекти

Кодекс України про надра;

Водний кодекс України;

Закон України від 20 березня 2023 р. № 2973–ІХ «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо державної системи моніторингу довкілля, інформації про стан довкілля (екологічної інформації) та інформаційного забезпечення управління у сфері довкілля»;

Закон України від 04 листопада 1999 р. № 1216–ХІV «Про державну геологічну службу України»;

Положення про Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України, затверджене постановою Кабінету Міністрів України від 25 червня 2020 р. № 614;

Положення про Державну службу геології та надр України, затверджене постановою Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 р. № 1174.

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація проєкту акта не потребує додаткового фінансування з державного чи місцевих бюджетів.

Фінансування проведення моніторингу геологічного середовища здійснюватиметься в межах видатків Загальнодержавної програми розвитку мінерально-сировинної бази на період до 2030 року за бюджетною програмою «Розвиток мінерально-сировинної бази» (КПКВК 2704020), коштів міжнародної технічної допомоги, а також інших джерел, не заборонених законом.

Фінансово-економічні розрахунки до проєкту акта наведені у додатку до цієї пояснювальної записки.

6. Позиція заінтересованих сторін

Проєкт акта не стосується питань функціонування місцевого самоврядування, прав та інтересів територіальних громад, місцевого та регіонального розвитку, соціально-трудої сфери, функціонування і застосування української мови як державної. У зв'язку з цим позиція уповноважених представників всеукраїнських асоціацій органів місцевого самоврядування чи відповідних органів місцевого самоврядування, уповноважених представників всеукраїнських профспілок, їх об'єднань та всеукраїнських об'єднань організацій роботодавців, сфери наукової та науково-технічної діяльності, Уповноваженого із захисту державної мови не потребується.

Проєкт акта не стосується прав осіб з інвалідністю у зв'язку з чим не потребує погодження Урядового уповноваженого з прав осіб з інвалідністю та всеукраїнських громадських організацій осіб з інвалідністю, їх спілок.

Проєкт наказу з метою забезпечення громадського обговорення розміщений на офіційному вебсайті Держгеонадр <http://www.geo.gov.ua/>.

7. Оцінка відповідності

Проєкт акта не містить норм, що порушують зобов'язання України у сфері європейської інтеграції.

Проєкт акта не містить норм, що порушують права та свободи, гарантовані Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод.

У проєкті акта відсутні положення, які порушують принципи забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків.

У проєкті акта відсутні положення, які містять ризики вчинення корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних з корупцією;

Проєкт акта не містить положень, які створюють підстави для дискримінації.

8. Прогноз результатів

Очікуваний вплив реалізації проєкту постанови на:

ринкове середовище: не впливає;

забезпечення захисту прав та інтересів суб'єктів господарювання, громадян і держави: реалізація проєкту акта забезпечить врегулювання відносин у сфері охорони навколишнього природного середовища, поліпшення екологічного стану регіонів України;

розвиток регіонів, підвищення чи зниження спроможності територіальних громад: не буде мати негативного впливу;

ринок праці, рівень зайнятості населення: не впливає;

громадське здоров'я, покращення чи погіршення стану здоров'я населення або його окремих груп: не буде мати негативного впливу;

екологію та навколишнє природне середовище, обсяг природних ресурсів, рівень забруднення атмосферного повітря, води, земель, зокрема забруднення утвореними відходами: не буде мати негативного впливу.

Проєкт постанови є регуляторним актом.

Прогноз впливу реалізації проєкту постанови на ключові інтереси заінтересованих сторін:

Заінтересована сторона	Вплив реалізації акта на заінтересовану сторону	Пояснення очікуваного впливу
Уповноважений орган	Удосконалення нормативно-правового регулювання відносин у сфері моніторингу довкілля, мінерально-сировинної бази.	Прийняття проєкту акта сприятиме врегулюванню відносин у сфері охорони навколишнього природного середовища, зокрема і геологічного середовища, узагальненню та систематизації інформації про стан геологічного середовища
Суб'єкти господарювання	Врегулювання відносин у сфері навколишнього природного середовища,	Прийняття проєкту акта забезпечить врегулювання відносин у сфері навколишнього

	геологічного середовища.	природного середовища та геологічного середовища. Підвищення рівня поінформованості заінтересованих сторін про стан геологічного середовища
Громадяни	Забезпечення вільного доступу громадськості до інформації	Забезпечення вільного доступу громадськості до інформації про стан геологічного середовища. Підвищення рівня поінформованості заінтересованих сторін про стан геологічного середовища

**Голова Державної служби
геології та надр України**

Роман ОШИМАХ

_____ 2024 р.

Додаток до Пояснювальної записки
до проекту постанови Кабінету Міністрів України
«Про затвердження Порядку здійснення моніторингу
геологічного середовища»

ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНІ РОЗРАХУНКИ ДО ПРОЄКТУ АКТА

«Про затвердження Порядку здійснення моніторингу геологічного середовища»

(назва проекту акта)

1. Період реалізації акта (рік)

Початок реалізації акта **2025 рік або пізніше** (через 6 місяців з дня скасування чи припинення воєнного стану, введеного Указом Президента України "Про введення воєнного стану в Україні" від 24 лютого 2022 року № 64/2022)

Кінцевий термін реалізації акта **2030**

2. Стратегічні цілі та показники результату, яких планує досягти головний розробник проекту акта

Назва показника результату	Одиниця виміру	Поточний рік (2024)	Рік (2025)	Рік (2026)	Рік (2027)
Стратегічна ціль 1. Сталий розвиток та раціональне природокористування					
Геологічне довивчення площ масштабу 1: 200000	тис. кв. км	0	1,2	1,2	1,2
Видання комплекту Державної геологічної карти масштабу 1:200000	комплект	0	2	2	2
Моніторинг підземних вод, переоцінка прогнозних і перспективних ресурсів та експлуатаційних запасів підземних вод ЕГП і геохімічного стану ландшафтів	спостережні пункти	0	100	100	100
Кількість висновків для оцінювання результатів діяльності користувачів надр	од.	0	900	900	900
Кількість оброблених обов'язкових звітів користувачів надр для ведення обліку затверджених запасів питних та мінеральних підземних вод	од.	0	350	350	350

3. Бюджетна програма, в межах якої планується реалізація акта

КПКВК	Назва
2704020	Розвиток мінерально-сировинної бази

4. Загальна вартість публічної послуги з формування та реалізації акта

тис. грн

Джерела здійснення витрат	Поточний рік (2024)	Рік (2025)	Рік (2026)	Рік (2027)
За рахунок коштів бюджету, у тому числі:	0	66 500,0	66 500,0	66 500,0
державного бюджету	0	66 500,0	66 500,0	66 500,0
місцевого бюджету				
За рахунок інших джерел, не заборонених законодавством				
УСЬОГО	0	66 500,0	66 500,0	66 500,0

5. Перелік питань щодо потреби проведення зведених фінансово-економічних розрахунків

Питання	Поточний рік (2024)		Рік (2025)		Рік (2026)		Рік (2027)	
	так	ні	так	ні	так	ні	так	ні
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1. Державна підтримка та допомога								
Чи надаватиметься нова та/або відбудуться зміни у наданні державної підтримки та/або допомоги фізичним/юридичним особам?	☐	ні	☐	ні	☐	ні	☐	ні
Чи будуть надаватися нові та/або вноситися зміни у наданні допомоги, виплати, пенсії, тощо певним заінтересованим сторонам?	☐	ні	☐	ні	☐	ні	☐	ні
2. Оплата праці								

Чи будуть змінюватись умови оплати праці працівників установ та організацій, що утримуються з відповідних бюджетів?	☐	ні	☐	ні	☐	ні	☐	ні
Чи буде збільшено/зменшено чисельність працівників бюджетної установи?	☐	ні	☐	ні	☐	ні	☐	ні
3. Майно, роботи, послуги								
Чи будуть придбавати / передавати / списувати рухоме/нерухоме майно?	☐	ні	☐	ні	☐	ні	☐	ні
Чи планується отримання майна у натуральній формі, яке потребуватиме у подальшому обслуговування?	☐	ні	☐	ні	☐	ні	☐	ні
Чи треба буде здійснювати публічні закупівлі товарів, робіт і послуг?	☐	ні	☐	так	☐	так	☐	так
Чи треба буде розробляти вебсайт / онлайн-системи / курси / реєстри тощо?	☐	ні	☐	ні	☐	ні	☐	ні
Чи треба буде проводити комунікаційні заходи та/або заходи з інформування щодо нових процедур і правил для працівників?	☐	ні	☐	ні	☐	ні	☐	ні
Чи будуть зменшуватися або збільшуватися видатки на зв'язок, оплату комунальних послуг, оренду, поточний ремонт тощо?	☐	ні	☐	ні	☐	ні	☐	ні
Чи треба буде проводити базове навчання для працівників?	☐	ні	☐	ні	☐	ні	☐	ні
4. Доходи								
Чи буде введено, змінено чи скасовано наявні податки, збори та інші доходи?	☐	ні	☐	ні	☐	ні	☐	ні
Чи буде змінено структуру наявних податків, зборів та інших доходів?	☐	ні	☐	ні	☐	ні	☐	ні
Чи будуть змінюватись джерела здійснення видатків та надання кредитів з бюджету?	☐	ні	☐	ні	☐	ні	☐	ні
Чи будуть будь-кому надаватись пільги в оподаткуванні?	☐	ні	☐	ні	☐	ні	☐	ні
5. Боргові зобов'язання та гарантії								
Чи відбудеться вплив на обсяг державного/місцевого боргу та гарантованого державою / Автономною Республікою Крим,	☐	ні	☐	ні	☐	ні	☐	ні

обласною радою чи територіальною громадою міста боргу?							
6. Повноваження							
Чи будуть передаватись повноваження на здійснення видатків з державного до місцевих та/або з місцевих до державного бюджетів?	☐	ні	☐	ні	☐	ні	☐

6. Базові показники

6.1. Заінтересовані сторони, на забезпечення інтересів яких спрямовано реалізацію акта

тис. осіб

	Кількість осіб			
	Поточний рік (2024)	Рік (2025)	Рік (2026)	Рік (2027)
Заінтересовані сторони				
Органи державної влади		0,083		
Органи місцевого самоврядування		0,009		
Підприємства, які належать до сфери управління Держгеонадра або щодо яких вона здійснює повноваження з управління корпоративними правами держави		0,010		

6.2. Прямі та непрямі витрати

тис. грн

Перелік показників	Поточний рік (2024)	Рік (2025)	Рік (2026)	Рік (2027)
Прямі витрати:		66 500,0	66 500,0	66 500,0
Бюджетні витрати на проведення спостережень за геологічним середовищем, збирання, оброблення та обміну інформацією про стан його компонентів, що використовуються для оцінки і прогнозування змін у їх стані, розроблення науково обґрунтованих рекомендацій для прийняття ефективних управлінських рішень, планів і програм з поліпшення, збереження та відновлення геологічного середовища, у тому числі попередження і стримування його втрат,		66 500,0	66 500,0	66 500,0

3. Видатки бюджету згідно з проєктом акта, які наявні у бюджеті, усього												
з них:												
4. Доходи бюджету згідно з проєктом акта, які наявні у бюджеті, усього												
з них: (розписати за кодами бюджетної класифікації)												
5. Загальна сума додаткових бюджетних коштів, необхідна для реалізації проєкта акта (пункт 1 - пункт 2 - пункт 3 - пункт 4)	0		0	66 500,0			66 500,0	66 500,0		66 500,0	66 500,0	66 500,0
6. Джерела покриття загальної суми додаткових бюджетних коштів (пункт 5), необхідних для реалізації проєктом акта, усього (підпункт 6.1 + підпункт 6.2)												
у тому числі за рахунок:												
6.1. Зменшення видатків бюджету (-), усього												
з них:												
6.2. Збільшення доходів бюджету (+), усього												
з них: (розписати за кодами бюджетної класифікації)												

7.2. Повернення кредитів до бюджету та розподіл надання кредитів з бюджету

Показники	Поточний рік (n)			Рік (n+1)			Рік (n+2)			Рік (n+3)		
	загальний фонд	спеціальний фонд	разом	загальний фонд	спеціальний фонд	разом	загальний фонд	спеціальний фонд	разом	загальний фонд	спеціальний фонд	разом
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1. Кредитування, усього (підпункт 1.1 + підпункт 1.2)												
у тому числі:												
1.1. Надання кредитів (+),												

тис. грн

8. Обґрунтування та припущення щодо оцінки прямого та опосередкованого впливу проєкту акта на надходження та витрати державного та/або місцевого бюджетів, перелік ризиків, у тому числі фіскальних

Поточний рік (2024)
Постанова набиратиме чинності з 2025 року або пізніше (через 6 місяців з дня скасування чи припинення воєнного стану, введеного Указом Президента України "Про введення воєнного стану в Україні" від 24 лютого 2022 року № 64/2022). Тому жодні бюджетні витрати у 2024 році не очікуються.
Рік (2025 рік)
<p>Реалізація акта потребуватиме витрат з державного бюджету для здійснення моніторингу геологічного середовища.</p> <p>Питання фінансового забезпечення заходів Порядку, після набрання його чинності, розглядатиметься за рахунок коштів загального фонду державного бюджету, в межах видатків Загальнодержавної програми розвитку мінерально-сировинної бази України на період до 2030 року за бюджетною програмою «Розвиток мінерально-сировинної бази» (КПКВК 2704020), у разі їх передбачення Державним бюджетом України, із урахуванням особливостей бюджетного планування і фінансування у повоєнний період. Щорічна потреба складає 66 500,0 тис гривень.</p> <p>Для розрахунку використовувались дані Закону України «Про затвердження Загальнодержавної програми розвитку мінерально-сировинної бази України на період до 2030 року» від 21.04.2011 № 3268-VI, та допоміжні матеріали.</p> <p>Розрахунок обсягу видатків на проведення моніторингу геологічного середовища:</p> <p>Прогнозується, що бюджетні кошти будуть спрямовані на:</p> <ul style="list-style-type: none">- геологічне вивчення надр та проведення інших робіт, пов'язаних з геологічною зйомкою та іншими видами картування, вивченням сейсмоактивних регіонів і прогнозуванням землетрусів, підготовкою до видання карт геологічного і спеціального призначення та їх виданням, проведенням моніторингу геологічного середовища і мінерально-сировинної бази – 19 000,0 тис грн;- складення та ведення кадастру родовищ і проявів корисних копалин, балансів запасів корисних копалин, проведення науково-дослідних і дослідно-конструкторських робіт, спрямованих на забезпечення ефективного геологічного вивчення надр, створення і супроводження функціонування банків даних геологічної інформації – 5 000,0 тис грн;- проведення безперервних або періодичних спостережень (моніторингу) та визначення параметрів фізичних і геохімічних полів, інших параметрів геологічного середовища, підземних вод, ґрунтів, ландшафтів, екзогенних та ендегенних геологічних процесів 14 000,0 тис грн;- вивчення, прогнозування зміни стану та оцінку експлуатаційних запасів і прогнозних ресурсів підземних вод та їх переоцінку – 8 500,0 тис грн;- збір матеріалів та оцінку результатів діяльності користувачів надр, необхідних для здійснення контролю за виконанням умов спеціального дозволу на користування надрами або угоди про умови користування надрами – 20 000,0 тис грн. <p>Ризики: погіршення стану геологічного середовища.</p> <p>Фіскальних ризиків не передбачається.</p>

Рік
(2026-2027)

Питання фінансового забезпечення заходів Порядку, після набрання його чинності, розглядатиметься за рахунок коштів загального фонду державного бюджету, в межах видатків Загальнодержавної програми розвитку мінерально-сировинної бази України на період до 2030 року за бюджетною програмою «Розвиток мінерально-сировинної бази» (КПКВК 2704020), у разі їх передбачення Державним бюджетом України, із урахуванням особливостей бюджетного планування і фінансування у повоєнний період. Щорічна потреба складає 66 500,0 тис гривень.

Ризики: погіршення стану геологічного середовища.

Фіскальних ризиків не передбачається.

**Директор Департаменту бухгалтерського
обліку, звітності, забезпечення діяльності та
управління майном, головний бухгалтер**

(підпис)

Ірина МЕЛЬНИЧЕНКО

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА

від _____ 2024 р. № _____
Київ

Про затвердження Порядку здійснення державного моніторингу геологічного середовища

Відповідно до статті 4¹ Закону України «Про державну геологічну службу України» (Відомості Верховної Ради України, 1999 р., № 51, ст. 456 із наступними змінами) Кабінет Міністрів України **п о с т а н о в л я є**:

1. Затвердити Порядок здійснення державного моніторингу геологічного середовища, що додається.

2. Внести до підпункту «е» пункту 5 Положення про національну систему сейсмічних спостережень та підвищення безпеки проживання населення у сейсмонебезпечних регіонах, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 28 червня 1997 р. № 699, такі зміни:

слово «Держкомгеології» замінити словом «Держгеонадра».

3. Ця постанова набирає чинності одночасно з набранням чинності Законом України від 20 березня 2023 р. № 2973–ІХ «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо державної системи моніторингу довкілля, інформації про стан довкілля (екологічної інформації) та інформаційного

забезпечення управління у сфері довкілля», але не раніше дня її офіційного опублікування.

Прем'єр-міністр України

Денис ШМИГАЛЬ

ПОРЯДОК

здійснення моніторингу геологічного середовища

1. Цей Порядок визначає механізм організації та здійснення системи спостережень, збирання, оброблення, аналізу та зберігання моніторингу геологічного середовища, оцінки і прогнозування змін об'єктів моніторингу, обмін інформацією суб'єктів моніторингу у процесі його здійснення та забезпечення органів державної влади та органів місцевого самоврядування інформацією, розроблення науково обґрунтованих рекомендацій для прийняття управлінських рішень щодо поліпшення, збереження та відновлення стану геологічного середовища, раціонального використання його компонентів.

2. У цьому Порядку терміни вживаються в такому значенні:

геофізичні поля – це фізичні поля особливості яких визначені геологічною будовою Землі;

геохімічні процеси – природні хімічні процеси, що відбуваються в надрах Землі та на її поверхні, спричиняють міграцію елементів і зміни хімічного складу гірських порід та мінералів та внаслідок яких утворюються гірські породи та мінерали;

геохімічний стан ландшафтів - оцінка та визначення вмісту та поширення природних і техногенних елементів, сполук, речовин в результаті геохімічних процесів у надрах Землі та на її поверхні;

екзогенні геологічні процеси – геологічні процеси, що відбуваються на поверхні Землі та в її приповерхневих шарах, зумовлені головним чином енергією сонячної радіації, силою тяжіння і впливом біоти;

ендогенні геологічні процеси – геологічні процеси, пов'язані з енергією, яка виникає в надрах Землі.

Інші терміни вживаються у значенні, наведеному у Кодексі України про надра, Водному кодексі України, Земельному кодексі України, Законах України «Про охорону навколишнього природного середовища», «Про державну геологічну службу України» та «Про національну інфраструктуру геопросторових даних».

3. Моніторинг геологічного середовища є підсистемою державної системи моніторингу довкілля і здійснюється шляхом проведення спостережень за геологічним середовищем, збирання, оброблення та обміну інформацією про стан його компонентів, що використовуються для оцінки і прогнозування змін у їх стані, розроблення науково обґрунтованих рекомендацій для прийняття ефективних управлінських рішень, планів і програм з поліпшення, збереження та відновлення геологічного середовища, у тому числі попередження і стримування його деградації, забруднення, раціонального використання компонентів геологічного середовища.

4. Об'єктами моніторингу геологічного середовища є:

мінерально-сировинна база;

масиви підземних вод;

екзогенні геологічні процеси;

ендогенні геологічні процеси;

геофізичні поля;

геохімічний стан ландшафтів.

5. Суб'єктами моніторингу геологічного середовища є:

Держгеонадра та підприємства, які належать до сфери її управління або щодо яких вона здійснює повноваження з управління корпоративними правами держави (включаючи їх дочірні підприємства) у частині:

моніторингу підземних вод (ресурси, видобуток та використання), прогнозування змін якісного і кількісного стану підземних вод, моніторингу масивів підземних вод, зокрема і у частині моніторингу якості підземних вод за радіологічними показниками на територіях, що зазнали радіоактивного забруднення;

проявів ендегенних і екзогенних геологічних процесів, а також геохімічного стану ландшафтів;

моніторингу геофізичних полів.

НАН України – у частині збору даних, вивчення та прогнозування проявів ендегенних геологічних процесів, взяття участі у науковому супроводі екзогенних геологічних процесів в частині їх оцінки, аналізу і прогнозів.

Користувачі надр відповідно до статті 13 Кодексу України про надра, водокористувачі відповідно до статті 48 Водного кодексу України та водокористувачі відповідно до пункту 12 Порядку здійснення державного моніторингу вод, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 19 вересня 2018 р. № 758 (Офіційний вісник України, 2018 р., № 76, ст. 2537).

6. Залежно від характеру досліджуваного об'єкта виокремлюють об'єкти досліджень моніторингу об'єктового й державного рівнів.

7. Об'єктами досліджень моніторингу геологічного середовища об'єктового рівня є прості геологічні (природно – техногенні) системи.

У їх межах моніторинг здійснюють суб'єкти господарювання відповідно до Кодексу України про надра, Водного кодексу України, статті 22³ Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища» (в редакції

Закону України від 20 березня 2023 р. № 2973-IX «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо державної системи моніторингу довкілля, інформації про стан довкілля (екологічної інформації) та інформаційного забезпечення управління у сфері довкілля»), пункту 12 Порядку здійснення державного моніторингу вод, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 19 вересня 2018 р. № 758 (Офіційний вісник України, 2018 р., № 76, ст. 2537) та наказу Міністерства екології та природних ресурсів України від 14 березня 2016 року № 97 «Про затвердження форм звітності щодо обліку запасів корисних копалин та інструкцій з їх заповнення», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30 травня 2016 року за № 791/28919 (із змінами).

Результати такого моніторингу суб'єкти господарювання передають до Держгеонадр у вигляді форм звітності № 5-ГР (тверді горючі, металічні та неметалічні корисні копалини) (річна) «Звітний баланс запасів корисних копалин за 20__ рік», № 6-ГР (нафта, природний газ, конденсат, етан, пропан, бутани, гелій) (річна) «Звітний баланс запасів корисних копалин за 20__ рік», № 7-ГР (підземні води) (річна) «Звітний баланс видобутку та використання підземних вод за 20__ рік», затвердженими наказом Міністерства екології та природних ресурсів України від 14.03.2016 № 97, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 30 травня 2016 року за № 789/28919 (із змінами).

8. Об'єктами моніторингу державного рівня є природні геологічні системи й окремі складні геологічні (природно-техногенні) системи, які мають важливе загальнодержавне значення (ділянки надр континентального шельфу; ділянки надр, на яких здійснюється захоронення радіоактивних і небезпечних відходів тощо). Моніторинг державного рівня здійснюється Держгеонадрами та підприємствами, які належать до сфери її управління або щодо яких вона здійснює повноваження з управління корпоративними правами держави (включаючи їх дочірні підприємства).

Результати моніторингу державного рівня дозволяють оцінити стан геологічного середовища в цілому по території країни і включають результати моніторингу геологічного середовища об'єктового рівня.

9. Моніторинг геологічного середовища базується на таких основних принципах:

актуальності, об'єктивності, достовірності та повноти відомостей про геологічне середовище;

інтероперабельності та інтегрування даних, одержаних з різних джерел;

відкритості та доступності відомостей, поширення і зберігання;

інноваційності.

10. Проведення моніторингу геологічного середовища здійснюється у такому порядку:

збір, аналіз та підготовка вихідних (базових) даних для формування фонових (базових) знань про об'єкт моніторингу;

виконання спеціальних досліджень, зйомок, спостережень і обстежень компонентів геологічного середовища;

обробка результатів спостережень, виявлення негативних факторів, вплив яких потребує здійснення контролю;

геологічне картування території України для оцінки його стану та його змін під впливом господарської діяльності та воєнних дій;

оцінка, аналіз і прогноз, запобігання впливу негативних процесів.

11. Стан геологічного середовища оцінюється за результатами проведення аналізу послідовних спостережень і порівняння одержаних показників.

12. Результатами здійснення моніторингу геологічного середовища є:

- первинні дані (дані спостережень);
- узагальнені дані, що стосуються кількісних і якісних характеристик об'єктів моніторингу в певний проміжок часу та/або в межах певної території;
- оцінка стану геологічного середовища і визначення джерел негативного впливу на них;
- короткострокові, середньострокові та довгострокові прогнози зміни стану геологічного середовища;
- науково обґрунтовані рекомендації, необхідні для прийняття управлінських рішень у галузі охорони, збереження, захисту, відтворення та використання геологічного середовища.

13. Моніторинг мінерально-сировинної бази здійснюється для забезпечення раціонального використання надр, уникнення кризових явищ у забезпеченні розвитку економіки держави за рахунок видобутку та переробки корисних копалин, дотримання нормативів, стандартів та інших вимог щодо геологічного вивчення і використання надр, охорони надр як національного надбання.

Моніторинг мінерально-сировинної бази включає:

- збір, обробку, аналіз та систематизацію інформації про стан надрокористування;

- системний аналіз кон'юнктури світового ринку корисних копалин та оперативне регулювання пріоритетних напрямів пошуково-розвідувальних робіт і обсягів видобутку корисних копалин з метою забезпечення розвитку економіки, зокрема, за рахунок корисних копалин стратегічного значення;

експертну оцінку всіх проєктів та програм геологічного вивчення надр та розробки родовищ корисних копалин;

перевірку обґрунтованості методик та технологій геологічного вивчення надр і розробки родовищ корисних копалин, відповідності їх проєктній документації, повноти та комплексності вивчення надр, дотримання відповідних нормативів;

оперативну підготовку пропозицій щодо вдосконалення чинного законодавчого забезпечення надрокористування.

14. Моніторинг масивів підземних вод здійснюється відповідно до Порядку здійснення державного моніторингу вод, затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 19 вересня 2018 р. № 758 (Офіційний вісник України, 2018 р., № 76, ст. 2537) .

15. При проведенні моніторингу екзогенних геологічних процесів здійснюється виявлення небезпечних геологічних процесів, виявлення розповсюдженості та оцінка ураженості територій екзогенними геологічними процесами, районування територій за умовами їх розвитку, вивчення видових і просторових характеристик екзогенних геологічних процесів, їх зміни в просторі і часі в природних умовах і під впливом діяльності суб'єктів господарювання (техногенне навантаження), активності та інтенсивності прояву екзогенних геологічних процесів, особливостей негативного впливу на господарські об'єкти, споруди, природні умови та життєдіяльність людини.

16. Моніторинг ендегенних геологічних процесів здійснюється відповідно до Положення про національну систему сейсмічних спостережень та підвищення безпеки проживання населення у сейсмонебезпечних регіонах, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 28 червня 1997 р. № 699 (Офіційний вісник України, 1997 р., № 28, ст.).

Виконання режимних геомагнітних спостережень, узагальнення та підготовка прогнозів проводиться відповідно до компетенції НАН України.

17. Вивчення геофізичних полів здійснюється з метою вивчення глибинної будови Землі за допомогою проведення геофізичних досліджень в межах геодинамічних полігонів шляхом спостережень за змінами таких полів Землі (в тому числі при проведенні регіональних досліджень) зокрема і з метою виявлення різних видів корисних копалин.

18. Моніторинг за геохімічним станом ландшафтів включає збір, обробку та аналіз фактичних матеріалів еколого-геохімічних досліджень ландшафтів і інших компонентів довкілля, а також даних щодо природних і техногенних умов і чинників, що впливають на геохімічний стан ландшафтів, визначення пріоритетності природних умов і техногенних чинників у формуванні геохімічного стану ландшафтів, побудову карт визначення та вивчення показників, що характеризують геохімічний стан ландшафтів (в першу чергу, вміст у компонентах ландшафтів токсичних хімічних елементів та сполук), в тому числі внаслідок воєнних дій та антропогенної діяльності.

Вивчення виявлених змін, своєчасне виявлення небезпечного рівня забруднення, дослідження небезпечного рівня, комплексне вивчення стану компонентів ландшафтів здійснюється для визначення тенденції змін геохімічного стану ландшафтів у просторі й часі, а також аналіз взаємозв'язків компонентів ландшафтів.

19. Дані та інформація, що отримуються в рамках функціонування моніторингу геологічного середовища, є складовими автоматизованих інформаційних систем у сфері охорони та раціонального користування надрами, створених з метою забезпечення функціонування підсистем Державної системи моніторингу довкілля.

В умовах нормальної обстановки геологічного середовища та за відсутності небезпечних подій підсистема моніторингу геологічного середовища функціонує в режимі повсякденного функціонування.

У разі введення режиму підвищеної готовності Міндовкілля приймає відповідне рішення та інформує про таке рішення Держгеонадра у встановленому порядку.

Міндовкілля інформує Держгеонадра про можливі потреби щодо зміни частоти відбору та аналізу проб навколо місця, де є загроза виникнення надзвичайної ситуації геологічного середовища у разі наявності спостережної мережі.

Суб'єкти моніторингу геологічного середовища державного рівня перевіряють первинні дані та інформацію, отримані ними в режимі підвищеної готовності, щодо перевищення унормованих показників моніторингу. За наявності таких перевищень, або високого рівня ймовірності перевищення, суб'єкти моніторингу геологічного середовища державного рівня негайно передають такі дані та інформацію відповідними засобами оперативного зв'язку до Міндовкілля.

Якщо після вжиття заходів із запобігання загрози виникнення надзвичайної екологічної ситуації в геологічному середовищі, знижено ризики її виникнення до прийняттого рівня, Міндовкілля приймає рішення про перехід (повернення) підсистеми моніторингу геологічного середовища в режим повсякденного функціонування.

20. Забезпечення єдності вимірювань під час моніторингу геологічного середовища здійснюється відповідно до Закону України «Про метрологію та метрологічну діяльність».

21. Моніторинг геологічного середовища державного рівня здійснюється з урахуванням даних інших підсистем державної системи моніторингу довкілля, даних дистанційного (космічного) зондування земної поверхні та геопросторових даних, обмін якими здійснюється через загальнодержавну екологічну автоматизовану інформаційно-аналітичну систему забезпечення прийняття управлінських рішень та доступу до екологічної інформації та її мережі.

При проведенні моніторингу геологічного середовища можуть використовуватися дані та інформація про дотримання умов спеціальних дозволів на користування надрами, планові та позапланові перевірки робіт на об'єктах надрокористування.

Суб'єкти моніторингу геологічного середовища державного рівня забезпечують обмін інформацією щодо стану геологічного середовища між собою, органами державної влади, органами місцевого самоврядування даними та результатами здійснення державного моніторингу у встановленому законодавством порядку.

22. Інформація про походження даних та результатів моніторингу зберігається в загальнодержавній екологічній автоматизованій інформаційно-аналітичній системі забезпечення прийняття управлінських рішень та доступу до екологічної інформації та її мереж.

З метою інформаційного забезпечення прийняття управлінських рішень, забезпечення прозорості даних та обміну інформацією щодо стану геологічного середовища, а також інших інформаційних потреб управління у сфері охорони та раціонального користування надрами використовуються сучасні інформаційні технології, зокрема автоматизовані інформаційні системи у сфері охорони та раціонального користування надрами.

Автоматизована система моніторингу геологічного середовища є складовою Єдиної державної електронної геоінформаційної системи

користування надрами, порядок ведення, функціонування та доступу до якої затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 19 травня 2023 р. № 511 (Офіційний вісник України 2023, № 53, ст. 2971).

Моніторинг геологічного середовища може включати інформацію суб'єктів господарювання про будь який вплив на геологічне середовище.

23. Результати моніторингу геологічного середовища можуть використовуватися для оновлення даних Державного кадастру родовищ і проявів корисних копалин, оновлення інформації щодо стану геологічного середовища України, включаючи території міжнародного значення та підготовки звітів відповідно до вимог багатосторонніх природоохоронних міжнародних договорів тощо.

24. Суб'єкти моніторингу геологічного середовища державного рівня зобов'язані зберігати первинні дані та інформацію, отримані в результаті здійснення державного моніторингу геологічного середовища безстроково шляхом підтримки функціонування інформаційно-аналітичних систем у сфері геологічного вивчення та раціонального використання надр.

АНАЛІЗ РЕГУЛЯТОРНОГО ВПЛИВУ

до проєкту постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку здійснення моніторингу геологічного середовища»

I. Визначення проблеми

Проєкт постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку здійснення моніторингу геологічного середовища» розроблено на виконання вимог пункту 1.12 Плану організації підготовки проєктів актів та виконання інших завдань, необхідних для забезпечення реалізації Закону України від 20 березня 2023 р. № 2973-ІХ «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо державної системи моніторингу довкілля, інформації про стан довкілля (екологічної інформації) та інформаційного забезпечення управління у сфері довкілля» з метою врегулювання окремих положень державного моніторингу геологічного середовища, а також удосконалення нормативно-правового регулювання відносин у сфері геологічного вивчення та раціонального використання надр.

Проєктом постанови пропонується затвердити Порядок здійснення моніторингу геологічного середовища, яким передбачається:

визначити об'єкти моніторингу геологічного середовища, його структуру;
визначити принципи, порядок проведення моніторингу геологічного середовища;

запровадити види та форми результатів моніторингу геологічного середовища, їх оприлюднення.

Верховною Радою України прийнято Закон України від 20 березня 2023 р. № 2973-ІХ «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо державної системи моніторингу довкілля, інформації про стан довкілля (екологічної інформації) та інформаційного забезпечення управління у сфері довкілля» (далі – Закон), який покликаний на створення та забезпечення функціонування державної системи моніторингу довкілля, вдосконалення правового регулювання інформації про стан довкілля (екологічної інформації) та механізмів забезпечення доступу до неї, визначення правових засад інформаційного забезпечення управління в галузі охорони навколишнього природного середовища.

Згаданим Законом внесено зміни до низки нормативно-правових актів, зокрема і до Водного кодексу України, Закону України «Про державну геологічну службу України», Закону України «Про питну воду та питне водопостачання», Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища».

Так статтею 4 Закону України «Про державну геологічну службу» передбачено, що моніторинг геологічного середовища здійснюється державною геологічною службою України в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

Моніторинг геологічного середовища є складовою державної системи моніторингу довкілля.

З метою інформаційного забезпечення прийняття управлінських рішень, забезпечення прозорості даних та обміну інформацією щодо стану геологічного середовища, а також інших інформаційних потреб управління у сфері охорони та

раціонального користування надрами використовуються сучасні інформаційні технології, зокрема автоматизовані інформаційні системи у сфері охорони та раціонального користування надрами.

У межах інформації, що отримується у сфері охорони та раціонального користування надрами і використовується для інформаційних потреб управління в галузі охорони навколишнього природного середовища, у встановленому Кабінетом Міністрів України порядку забезпечується технологічна сумісність та здійснюється інформаційна взаємодія автоматизованих інформаційних систем у сфері охорони та раціонального користування надрами із загальнодержавною екологічною автоматизованою інформаційно-аналітичною системою забезпечення прийняття управлінських рішень та доступу до екологічної інформації та з її мережею.

З метою забезпечення належного виконання вимог Закону, врегулювання окремих положень державного моніторингу геологічного середовища, а також удосконалення нормативно-правового регулювання відносин у сфері геологічного вивчення та раціонального використання надр розроблено проєкт постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку здійснення моніторингу геологічного середовища».

Прийняття проєкту акта сприятиме врегулюванню відносин у сфері охорони навколишнього природного середовища, зокрема і геологічного середовища, узагальненню та систематизації інформації про стан геологічного середовища

Враховуючи вищезазначене, з метою забезпечення належного виконання вимог Закону виникла необхідність у затвердженні Порядку здійснення моніторингу геологічного середовища.

Для прикладу оцінки регуляторного впливу наводиться інформація по трьом напрямкам складових системи моніторингу довкілля, зокрема моніторинг масивів підземних вод, моніторинг екзогенних геологічних процесів та моніторинг мінерально-сировинної бази. По інших складових системи моніторингу довкілля навести кількісні показники наразі не вбачається можливим.

На території країни функціонує спостережна мережа державного моніторингу масивів підземних вод, яка станом на 01.01.2023 складалась із 846 спостережних пунктів (далі – с.п.). Спостереження за рівнем підземних вод у 2020 році проводились по 134 с.п., а за хімічним складом – по 40 с.п. Інформація за 2021 рік в повному обсязі відсутня, оскільки узагальнення проводиться у наступному році за роком спостережень. Оскільки у лютому 2022 року розпочато повномасштабну збройну агресію проти України з боку російської федерації, фінансування робіт для виконання всіх заходів Загальнодержавної програми розвитку мінерально-сировинної бази України на період до 2030 року, зокрема і всіх видів моніторингу не проводилося. У 2023-2024 роках відповідними Законами України «Про державний бюджет» такі обсяги фінансування теж не передбачені.

Джерело 1. Щорічник. Стан підземних вод України. 2021 рік. Держгеонадра та ДНВП «Геоінформ України».

У 2020 році спостереження за небезпечними екзогенними геологічними процесами проводилися по 44 ділянкам спостережень. Інформація за 2021 рік в повному обсязі відсутня, оскільки узагальнення проводиться у наступному році за

роком спостережень. Оскільки у лютому 2022 року розпочато повномасштабну збройну агресію проти України з боку російської федерації, фінансування робіт для виконання всіх заходів Загальнодержавної програми розвитку мінерально-сировинної бази України на період до 2030 року, зокрема і всіх видів моніторингу не проводилося. У 2023-2024 роках відповідними Законами України «Про державний бюджет» такі обсяги фінансування теж не передбачені.

Джерело 2. Щорічник. Активізація небезпечних екзогенних геологічних процесів за даними моніторингу ЕГП. Випуск XVIII 2021 рік. Держгеонадра та ДНВП «Геоінформ України».

На даний час в надрах України виявлено понад 20 тис. родовищ і проявів з 117 видів мінеральної сировини, з яких 8949 родовищ (в т.ч. 1873 ділянок вод підземних питних та технічних, мінеральних) мають промислове значення і враховуються Державним балансом запасів корисних копалин. Промисловістю освоєно понад 2801 (в т.ч. 913 ділянок вод підземних питних та технічних, мінеральних) родовищ з 100 видів корисних копалин, що містять від 40 до 75% розвіданих запасів різноманітних корисних копалин. На базі цих родовищ діє понад дві тисячі гірничодобувних, збагачувальних і переробних підприємств.

Станом на 01.01.2021 по вуглеводневій сировині обліковувалося 952 об'єкти обліку (родовищ), з них 621 розроблялися.

По рудній та нерудній сировині обліковувалося 7555 об'єктів обліку (родовищ), з них 2026 розроблялися.

По підземній воді обліковувалося 1873 об'єкти обліку (родовищ), з них 913 розроблялися.

Джерело 3. Щорічник. Мінеральні ресурси України. 2021 рік. Держгеонадра, ДНВП «Геоінформ України».

Прийняття проекту акта сприятиме вдосконаленню правовідносин та призведе до вдосконалення системи управління природними ресурсами щодо проведення робіт з моніторингу геологічного середовища, його актуалізації та осучаснення.

Враховуючи вищезазначене, з метою забезпечення належного виконання вимог Закону виникла необхідність у затвердженні Порядку.

Основні групи, на які проблема справляє вплив:

Групи (підгрупи)	Так	Ні
Громадяни	-	+
Держава	+	-
Суб'єкти господарювання (у тому числі суб'єкти малого підприємництва)	+	-

Врегулювання зазначених проблемних питань не може бути здійснено за допомогою:

ринкових механізмів, оскільки такі питання регулюються виключно нормативно-правовими актами;

діючих регуляторних актів, оскільки чинним законодавством порушені питання не врегульовані.

II. Цілі державного регулювання

Основними цілями прийняття проєкту акта є:

Цілями прийняття проєкту є:

визначити об'єкти моніторингу геологічного середовища, його структуру;
визначити принципи, порядок проведення моніторингу геологічного середовища;

запровадити види та форми результатів моніторингу геологічного середовища, їх оприлюднення.

III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

1. Визначення альтернативних способів

Вид альтернативи	Опис альтернативи
Альтернатива 1:	Залишення чинного регулювання. Збереження ситуації, яка існує на цей час, нажаль, не вирішує проблему, зазначену у розділі I аналізу, а також не забезпечує досягнення цілей державного регулювання, передбачених у розділі II аналізу.
Альтернатива 2:	Прийняття постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку здійснення моніторингу геологічного середовища». Упорядкування функцій Держгеонадр як суб'єкта системи моніторингу довкілля. Чітке визначення об'єктів моніторингу геологічного середовища. Опис принципів проведення кожного виду моніторингу геологічного середовища. Визначення структури та принципу проведення моніторингу геологічного середовища.

2. Оцінка вибраних альтернативних способів досягнення цілей

Оцінка впливу на сферу інтересів держави

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1.	Відсутні.	Неналежне виконання Закону України від 20 березня 2023 р. № 2973–IX «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо державної системи моніторингу довкілля, інформації про стан довкілля (екологічної інформації) та інформаційного забезпечення

		управління у сфері довіклля».
Альтернатива 2.	затвердження Порядку здійснення моніторингу геологічного середовища; визначення об'єктів моніторингу геологічного середовища, його структури; визначення принципів, порядку проведення моніторингу геологічного середовища; запровадження видів та форм результатів моніторингу геологічного середовища, їх оприлюднення.	Витрати на ведення та супровід моніторингу геологічного середовища для держави складуть 66 500 000,0 грн. (в т.ч. з урахуванням заробітної плати працівників). Фінансово-економічні розрахунки до проекту постанови додаються (довідково: сума, зазначена у фінансово-економічних розрахунках у розмірі 66 500,0 тис. грн. є сумою в розмірі 66 500 000,0 грн) (в т.ч. з урахуванням заробітної плати працівників).

Оцінка впливу на сферу інтересів громадян

Громадяни не є групою, на яку впливатиме регуляторний акт.

Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання

Показник	Великі*	Середні*	Малі*	З них Мікро*	Разом*
Кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання, одиниць	24	193	1071	786	1288
Питома вага групи у загальній кількості, відсотків	1,9	15,0	83,1	61,0	100

**Державна служба статистики України.*

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1.	Відсутні.	Відсутній механізм виконання положень

		чинного законодавства, залишаються витрати суб'єкта господарювання на пошук інформації в сфері геологічного вивчення та раціонального використання надр на різних інформаційних ресурсах. Витрати на поінформованість і правильне розуміння суб'єктами господарювання всієї сукупності регламентної документації відповідного нормативно-правового забезпечення
Альтернатива 2.	Функціонування системи моніторингу геологічного середовища. Забезпечення відкритості та прозорості у сфері моніторингу геологічного середовища як частини моніторингу природного середовища.	Прогнозуються витрати, пов'язані виключно з необхідністю ознайомитись з новими вимогами регулювання процесу, а саме 0,5 години на ознайомлення з нормативно-правовим актом та заповнення форми звітності 1,0 година.

ТЕСТ 1 малого підприємництва (М-Тест)

2. Консультації з представниками мікро – та малого підприємництва щодо оцінки впливу регулювання.

Консультації щодо визначення впливу запропонованого регулювання для суб'єктів малого підприємництва та визначення переліку процедур, виконання яких необхідно для здійснення регулювання, проведено розробником з 15.02.2024 по 29.02.2024.

Порядковий номер	Вид консультацій	Кількість учасників консультацій	Основні результати консультацій
1.	Телефонні консультації із суб'єктами підприємницької діяльності – надрокористувачами.	10	Регулювання сприймається. Отримано інформацію щодо переліку процедур, які необхідно виконати у зв'язку із запровадженням

			нових вимог регулювання: ознайомитися з новими вимогами регулювання, Порядком.
--	--	--	---

2. Вимірювання впливу регулювання на суб'єктів малого підприємництва:
кількість суб'єктів малого підприємництва, на яких поширюється регулювання:
1071, у т.ч. малого підприємництва – 285, мікропідприємництва – 786;
питома вага суб'єктів малого (мікро) підприємництва у загальній кількості
суб'єктів господарювання, на яких проблема справляє вплив 83,1 %.

3. Розрахунок витрат суб'єкта малого (мікро) підприємництва на виконання
вимог регулювання.

Оскільки проект постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження
Порядку здійснення моніторингу геологічного середовища» не передбачає прямого
впливу на суб'єктів господарювання, тому «прямих» витрат суб'єкти
мікропідприємництва на виконання регулювання не несуть і розрахунки є
орієнтовними.

У розрахунку вартості 1 години роботи використано вартість 1 години роботи,
яка відповідно до Закону України «Про Державний бюджет України на 2024 рік», з 1
січня 2024 року становить – 42,6 гривні.

Первинна інформація про вимоги регулювання може бути отримана за
результатами пошуку проекту постанови Кабінету Міністрів України «Про
затвердження Порядку здійснення моніторингу геологічного середовища» на
офіційному вебсайті Державної служби геології та надр України.

Інформація про розмір часу, який витрачається суб'єктами на отримання
зазначеної інформації є оціночною.

Розрахунок витрат суб'єктів малого (з врахуванням мікро-) підприємництва на виконання вимог регулювання

№	Витрати	За перший рік	За п'ять років
1	Процедури отримання первинної інформації про вимоги регулювання Оціночно: 0,5 год. (одноразово) <i>Формула:</i> <i>Витрати часу на отримання інформації про регулювання та ознайомлення з нею*вартість часу суб'єкта малого підприємництва (заробітна плата)</i>	0,5 год. * 42,6 грн. = 21,3 грн	0
2	Процедури виконання норм регулювання Оціночно: 1,0 год. (по одному об'єкту) <i>Формула:</i> <i>Витрати часу на введення інформації по формам звітності*вартість часу суб'єкта малого підприємництва (заробітна плата)</i>	1,0 год. * 42,6 грн. = 42,6 грн.	1,0 год. * 42,6 грн. = 42,6 грн.* 5 років = 213,0 грн.
3	Всього, гривень	63,9 грн.	213,0 грн.

	<i>Формула: (рядок: 1+2)</i>		
4	Кількість суб'єктів господарювання малого підприємництва, на яких буде поширено регулювання, одиниць	1071	1071
5	Всього, гривень <i>Формула: відповідний стовпчик (Всього, гривень) * кількість суб'єктів господарювання малого підприємництва, на яких буде поширено регулювання (рядок 3*рядок 4)</i>	63,9 * 1071 = 68 436,9 грн	213,0 * 1071 = 228 123,0 грн.

Бюджетні витрати на адміністрування регулювання суб'єктів малого підприємництва не зміняться.

Державне регулювання не передбачає утворення нового державного органу. Витрати на ведення та супровід моніторингу геологічного середовища складуть щорічно 66 500 000,0 грн(в т.ч. з урахуванням заробітної плати працівників).

4. Розрахунок сумарних витрат суб'єктів малого підприємництва, що виникають на виконання вимог регулювання

№ з/п	Показник	Перший рік регулювання (стартовий)	За п'ять років
1	Оцінка «прямих» витрат суб'єктів малого підприємництва та виконання регулювання	-	-
2	Оцінка вартості адміністративних процедур для суб'єктів малого підприємництва щодо виконання регулювання та звітування	68 436,9	228 123,0
3	Сумарні витрати малого підприємництва на виконання запланованого регулювання	68 436,9	228 123,0
4	Бюджетні витрати на адміністрування регулювання суб'єктів малого підприємництва	-	-
5	Сумарні витрати на виконання запланованого регулювання	68 436,9	228 123,0

5. Розроблення коригуючих (пом'якшувальних) заходів для малого підприємництва щодо запланованого регулювання не передбачено.

**Витрати на суб'єктів господарювання великого і середнього підприємництва,
які виникають внаслідок дії регуляторного акта**

№	Витрати	За перший рік	За п'ять років
1	Процедури отримання первинної інформації про вимоги регулювання Оціночно: 0,5 год. (одноразово) <i>Формула:</i> <i>Витрати часу на отримання інформації про регулювання та ознайомлення з нею *вартість часу суб'єкта малого підприємництва (заробітна плата)</i>	0,5 год. * 42,6 грн. = 21,3 грн	0
2	Процедури виконання норм регулювання Оціночно: 1,0 год. (по одному об'єкту) <i>Формула:</i> <i>Витрати часу на введення інформації по формам звітності *вартість часу суб'єкта малого підприємництва (заробітна плата)</i>	1,0 год. * 42,6 грн. = 42,6 грн.	1,0 год. * 42,6 грн. = 42,6 грн.* 5 років = 213,0 грн.
3	Всього, гривень <i>Формула:</i> <i>(рядок: 1 + 2)</i>	63,9 грн.	213,0 грн.
4	Кількість суб'єктів господарювання великого та середнього підприємництва, на яких буде поширено регулювання, одиниць	217	217
5	Сумарно, гривень <i>Формула:</i> <i>відповідний стовпчик (Всього, гривень) * кількість суб'єктів господарювання великого і середнього підприємництва, на яких буде поширено регулювання (рядок 3*рядок 4)</i>	63,9 * 217 = 13 866,3 грн.	213,0 * 217 = 46 221,0 грн.

Сумарні витрати за альтернативами	Сума витрат, гривень
Альтернатива 1.	
Витрати держави	Невиконання вимог законодавства в частині здійснення моніторингу геологічного середовища.
Витрати великого та середнього підприємництва	Витрати суб'єктів господарювання на ознайомлення з новими вимогами регулювання процесу.
Витрати малого підприємництва	Витрати суб'єктів господарювання на ознайомлення з новими вимогами регулювання процесу.
Альтернатива 2.	

Витрати держави	Наявні. Фінансування за рахунок Загальнодержавної програми розвитку мінерально-сировинної бази України на період до 2030 року. Дослідження проводилися у попередні роки в рамках заходів згаданої програми. У разі наявності фінансування Програми реалізація моніторингу геологічного середовища буде продовжена. Фінансово економічні розрахунки наведені у додатку до пояснювальної записки. Нового додаткового фінансування не планується.
Витрати великого та середнього підприємництва	13 866,3 грн.
Витрати малого підприємництва	68 436,9 грн.

Внаслідок прийняття регуляторного акта не прогнозується зменшення витрат суб'єктів господарювання.

Водночас, прийняття даного регуляторного акта дозволить забезпечити проведення моніторингу геологічного середовища.

№	Етап процедури	Альтернатива 1	Альтернатива 2
1	Пошук документа у електронній мережі та ознайомлення	-	+
2	Внесення даних по формам звітності	-	+
Всього		0 дій	2 дії

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Бал результативності (за чотирибальною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного бала
Альтернатива 1.	1	Така альтернатива не сприятиме досягненню цілей державного регулювання. Залишаються проблеми зазначені у Розділі 1 Аналізу.
Альтернатива 2.	4	Така альтернатива сприятиме досягненню цілей державного регулювання щодо вирішення питання у правовому полі,

		покращення розвитку ресурсного потенціалу держави. Цілі з прийняттям регуляторного акта будуть досягнуті повною мірою (проблема більше існувати не буде).	
Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу
Альтернатива 1.	<p>Для держави: Відсутні</p> <p>Для суб'єктів господарювання: Відсутні</p>	<p>Для держави: Невиконання вимог законодавства в частині приведення положень акта до чинного законодавства.</p> <p>Для суб'єктів господарювання: Залишаються витрати пов'язані з необхідністю ознайомлення з новими вимогами регулювання процесу.</p>	Така альтернатива не сприятиме досягненню цілей державного регулювання.
Альтернатива 2.	<p>Для держави: Забезпечення відкритості та прозорості сфери моніторингу геологічного середовища. Покращення розвитку ресурсного потенціалу держави. Наближення законодавства</p>	<p>Для держави: Відсутні</p> <p>Для суб'єктів господарювання: Прогнозуються витрати, пов'язані з необхідністю ознайомитись з новими вимогами регулювання. А саме: 0,5 год</p>	Дана альтернатива забезпечує потреби у розв'язанні проблеми та досягнення встановлених цілей.

	України до Європейського рівня. Для суб'єктів господарювання: Забезпечення відкритості та прозорості та сфери надрокористування. Забезпечення прав та законних інтересів суб'єктів господарювання.	на ознайомлення з нормативно-правовим актом та 1,0 годину для внесення інформації по формам звітності.	
--	--	--	--

Рейтинг	Аргументи щодо переваги обраної альтернативи/причини відмови від альтернативи	Оцінка ризику зовнішніх чинників на дію запропонованого регуляторного акта
Альтернатива 1.	Переваги відсутні. Така альтернатива не сприятиме досягненню цілей державного регулювання. Залишаються проблеми зазначені у Розділі 1 Аналізу.	Відсутні.
Альтернатива 2.	Така альтернатива досягнення цілей державного регулювання сприятиме відкритості та прозорості сфери моніторингу довкілля.	Ризик зовнішніх чинників на дію акта відсутній.

V. Механізм та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми

Механізмом, який забезпечить розв'язання проблеми є прийняття регуляторного акта, що в свою чергу забезпечить:

належне проведення моніторингу геологічного середовища за визначеними об'єктами;

відкритість та прозорість сфери моніторингу геологічного середовища;

підвищить поінформованість населення про стан довкілля;

1. Організаційні заходи для впровадження регулювання:

Для впровадження цього регуляторного акта необхідно забезпечити погодження регуляторного акта із заінтересованими органами, подання його на розгляд Кабінету Міністрів України, інформування суб'єктів господарювання про вимоги регуляторного акта шляхом його оприлюднення в офіційних виданнях - Офіційному віснику України та газеті «Урядовий кур'єр».

2. Організаційні заходи для впровадження регулювання:

Ознайомитися з вимогами регулювання (пошук та опрацювання регуляторного акту в мережі Інтернет).

VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні впроваджувати або виконувати ці вимоги

Реалізація регуляторного акта не потребуватиме додаткових бюджетних витрат і ресурсів на адміністрування регулювання органами виконавчої влади чи органами місцевого самоврядування.

Фінансування виконання моніторингу геологічного середовища буде здійснюватися за рахунок Загальнодержавної програми розвитку мінерально-сировинної бази України на період до 2030 року. Дослідження проводилися у попередні роки в рамках заходів згаданої програми. У разі наявності фінансування Програми, реалізація з виконання заходів моніторингу геологічного середовища буде продовжена. Фінансово економічні розрахунки наведені у додатку до пояснювальної записки. Нового додаткового фінансування не планується.

Державне регулювання не передбачає утворення нового державного органу (або нового структурного підрозділу діючого органу).

Проведено розрахунок витрат на одного суб'єкта господарювання великого і середнього підприємництва в межах даного аналізу.

Проведено розрахунок витрат суб'єктів малого (з врахуванням мікро) підприємництва в межах даного аналізу.

VII. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта

Строк дії цього регуляторного акта встановлюється на необмежений строк з моменту набрання чинності, оскільки необхідність виконання положень регуляторного акта є постійною.

VIII. Визначення показників результативності дії регуляторного акта

Прогнозними значеннями показників результативності регуляторного акта є:

1. Розмір надходжень до державного та місцевих бюджетів і державних цільових фондів, пов'язаних із дією акта – не прогнозується.

2. Кількість суб'єктів господарювання:

суб'єктів господарювання великого і середнього підприємництва – 217;

суб'єктів господарювання малого та мікро підприємництва – 1071.

3. Розмір коштів і час, які витрачаються суб'єктами господарювання у зв'язку із виконанням вимог акта – низький.

4. Розмір коштів, які витратимуться суб'єктом господарювання у зв'язку із виконанням вимог акта:

для одного суб'єкта господарювання великого і середнього підприємництва: 63,9 грн.

для одного суб'єкта господарювання малого та мікро підприємництва: 63,9 грн.

5. Кількість часу, який витратиметься суб'єктом господарювання у зв'язку із виконанням вимог акта:

для одного суб'єкта господарювання великого і середнього підприємництва: 1,5 год.

для одного суб'єкта господарювання малого та мікро підприємництва: 1,5 год.

б. Рівень поінформованості суб'єктів господарювання і фізичних осіб – високий. Проект акта та відповідний аналіз регуляторного впливу оприлюднено на офіційному вебсайті Державної служби геології та надр України.

Після прийняття та державної реєстрації регуляторного акта він буде опублікований у Офіційному віснику України та засобах масової інформації.

Додатковими показниками результативності запровадження регуляторного акта, виходячи з його цілей, слугуватимуть:

1. Кількість суб'єктів господарювання добувної промисловості.
2. Кількість даних, які внесені до баз даних по результатам моніторингу геологічного середовища.
3. Кількість органів виконавчої влади з якими відбувся обмін даними моніторингу геологічного середовища.

ІХ. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта

Відстеження результативності регуляторного акта здійснюватиметься шляхом проведення базового, повторного та періодичного відстежень статистичних показників результативності акта, визначених під час проведення аналізу впливу регуляторного акта.

Базове відстеження результативності цього регуляторного акта здійснюватиметься після набрання ним чинності, оскільки для цього використовуватимуться виключно статистичні показники, але не пізніше дня, з якого починається проведення повторного відстеження результативності цього акта.

Повторне відстеження результативності цього регуляторного акта здійснюватиметься через два роки з дня набрання чинності цим регуляторним актом. За результатами даного відстеження відбудеться порівняння показників базового та повторного відстеження.

Періодичне відстеження результативності цього регуляторного акта буде здійснюватися один раз на кожні три роки починаючи з дня закінчення заходів з повторного відстеження результативності цього акта.

У разі надходження пропозицій та зауважень щодо вирішення не врегульованих або проблемних питань буде розглядатися необхідність внесення відповідних змін.

Відстеження результативності регуляторного акта буде здійснюватись Державною службою геології та надр України шляхом розгляду пропозицій та зауважень, які надійдуть до нього.

**Голова Державної служби
геології та надр України**

Роман ОПІМАХ

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА ГЕОЛОГІЇ ТА НАДР УКРАЇНИ

(Держгеонадра)

вул. Антона Цедіка, 16, м. Київ, 03057, тел. (044) 536-13-18, (044) 536-13-17, тел/факс: (044) 456-71-45
E-mail: office@geo.gov.ua, сайт: www.geo.gov.ua, код згідно з ЄДРПОУ 37536031

від _____ 20__ р. № _____

На № _____ від _____ 20__ р.

Державна регуляторна служба України

Щодо розгляду проекту
нормативно-правового акта

Державна служба геології та надр України в додаток до свого листа від 14.03.2024 № 1163/05/2-24 з урахуванням результатів робочої наради від 02.05.2024 та зауважень Державної регуляторної служби в робочому порядку направляє для погодження доопрацьовану редакцію проекту постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку здійснення моніторингу геологічного середовища».

Додаток:

1. Проект постанови на 13 арк.
2. Аналіз регуляторного впливу на 14 арк.
3. Пояснювальна записка на 14 арк.
4. Повідомлення про оприлюднення на 2 арк.

Голова

Роман ОПІМАХ

Наталія Зарітовська (044) 536 13 23, N.Zaritovska@geo.gov.ua

UB
Держгеонадра
№1989/05/2-24 від 10.05.2024
КЕП: Опімах Р. С. 10.05.2024 15:07
26B2648ADD3032E1040000012112D009CA9AE00

ПОВІДОМЛЕННЯ
про оприлюднення проекту постанови Кабінету Міністрів України
«Про затвердження Порядку здійснення моніторингу геологічного
середовища» (доопрацьованого)

Проект постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку здійснення моніторингу геологічного середовища» розроблено на виконання вимог пункту 1.12 Плану організації підготовки проектів актів та виконання інших завдань, необхідних для забезпечення реалізації Закону України від 20 березня 2023 р. № 2973-IX «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо державної системи моніторингу довкілля, інформації про стан довкілля (екологічної інформації) та інформаційного забезпечення управління у сфері довкілля» з метою врегулювання окремих положень моніторингу геологічного середовища, а також удосконалення нормативно-правового регулювання відносин у сфері геологічного вивчення та раціонального використання надр..

З метою забезпечення належного виконання вимог Закону, врегулювання окремих положень моніторингу геологічного середовища, а також удосконалення нормативно-правового регулювання відносин у сфері геологічного вивчення та раціонального використання надр розроблено проект постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку здійснення моніторингу геологічного середовища».

Назва органу виконавчої влади, що розробив регуляторний акт
Державна служба геології та надр України.

Назва структурного підрозділу, що розробив регуляторний акт,
адреса та телефон

Управління геології Державної служби геології та надр України,
03057, м. Київ, вул. Антона Цедіка, 16, тел. (044) 536-13-18, (044) 536-13-23,
e-mail: office@geo.gov.ua.

Проект акта та аналіз регуляторного впливу оприлюднено на офіційному вебсайті Державної служби геології та надр України (www.geo.gov.ua).

Зауваження та пропозиції до проекту акта приймаються протягом місяця з дня його оприлюднення на вказану пошту та електронну адресу.

Голова Державної служби
геології та надр України

Роман ОПІМАХ

Оприлюднення проєктів регуляторних актів

2024	11.04.2024 Наказ Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України «Про затвердження форми паспорта нафтової та газової свердловини» Додаток
2023	Пояснювальна записка до проєкту наказу Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України «Про затвердження форми паспорта нафтової та газової свердловини»
2022	Аналіз регуляторного впливу до проєкту наказу Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України «Про затвердження форми паспорта нафтової та газової свердловини»
2021	Повідомлення про оприлюднення проєкту наказу Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України «Про затвердження форми паспорта нафтової та газової свердловини»
2020	Повідомлення про оприлюднення проєкту наказу Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України «Про затвердження форми паспорта нафтової та газової свердловини»
2019	Повідомлення про оприлюднення проєкту наказу Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України «Про затвердження форми паспорта нафтової та газової свердловини»
2018	13.03.2024 Проєкт постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку здійснення моніторингу геологічного середовища» (доопрацьований 10.05.2024)
2017	Проєкт постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку здійснення моніторингу геологічного середовища»
	Порядок здійснення моніторингу геологічного середовища (доопрацьований 10.05.2024)
	Порядок здійснення моніторингу геологічного середовища